

Lausuntopyyntö: luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi avaruustoiminnasta annetun lain sekä maa-asemista ja eräistä tutkista annetun lain muuttamisesta

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi avaruustoiminnasta annetun lain sekä maa-asemista ja eräitä tutkista annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi avaruustoiminnasta annettua lakia siten, että avaruustoiminnan ja satelliittikaukokartoituksen lupa- ja valvontatehtävät siirrettäisiin työ- ja elinkeinoministeriöstä Liikenne- ja viestintävirastoon. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi maa-asemista ja eräistä tutkista annettua lakia lupahallinnon ja valvonnan menettelyjen yhtenäistämiseksi. Esityksen tavoitteena on edistää avaruustoimialan toimintaedellytyksiä keskittämällä ja yhtenäistämällä lupahallintoa ja valvontaa. Lisäksi esityksen tavoitteena on muutoksen yhteydessä varmistaa kansallisen turvallisuuden ja valtion riskienhallinnan huomioiminen avaruustoiminnan lupahallinnossa ja valvonnassa.

Liikenne- ja viestintävirasto olisi jatkossa toimivaltainen viranomaisen myöntämään luvan avaruustoimintaan ja satelliittikaukokartoitukseen sekä valvomaan avaruustoiminnasta annetun lain noudattamista. Jos avaruustoiminnasta annetun lain mukaisella toiminnalla olisi ilmeisiä vaikutuksia kansalliseen turvallisuuteen, luvan myöntäisi kuitenkin valtioneuvosto. Avaruustoiminnasta annetun lain soveltamisalaa täsmennettäisiin ja avaruusesineen siirtoa kiertoradalla koskevaa sääntelyä selkeytettäisiin erityisesti kansainvälisiä siirtoja koskien. Lupahallintoa ja valvontaa koskevia avaruustoiminnasta annetun lain ja maa-asemista ja eräistä tutkista annetun lain säännöksiä yhdenmukaistettaisiin muun ohella koskien luotettavuuden arviointia, valvonnan toimenpiteitä, tiedonluovutusta ja viranomaismaksuja. Maa-asemista ja eräistä tutkista annetun lain velvoitteiden rikkomisesta tai laiminlyönnistä olisi jatkossa mahdollista määrätä seuraamusmaksu. Seuraamusmaksut vakavimmista mainittujen lakien rikkomisista tai laiminlyönneistä määräisi Liikenne- ja viestintäviraston yhteydessä toimiva seuraamuskollegio.

Tausta

Valtioneuvosto antoi 30.12.2024 periaatepäätöksen uudistetusta kansallisesta avaruusstrategiasta, joka julkaistiin 21.1.2025. Siinä määritellään Suomen avaruustoiminnan visio ja päämäärät vuoteen 2030. Yhtenä avaruusstrategian toimenpiteenä on, että avaruustoimintaan liittyvien lupahakemusten käsittely keskitetään Liikenne- ja viestintävirasto Traficomiin. Nykyisellään työ- ja elinkeinoministeriö hoitaa

avaruustoiminnasta annetun lain (63/2018, avaruustoimintalaki) mukaisia lupa- ja valvontaviranomaisen tehtäviä.

Suomessa on hajautettu avaruushallinto ja vastuuministeriöitä on useita. Työ- ja elinkeinoministeriö elinkeinopolitiikan vastuuministeriönä pyrkii edistämään avaruustoimialan kasvua ja kehitystä hallituksen ohjelman elinkeino- ja teollisuuspoliittisten tavoitteiden suuntaisesti. Työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimiva avaruusasiain neuvottelukunta (jäljempänä ANK) koordinoi eri hallinnonalojen näkökulmat kansallisen avaruusstrategian toimeenpanoa ja avaruusalan toimintaympäristön kehittämistä varten.

Avaruushallinnon kehittämisen yhteydessä on arvioitu tarvetta siirtää avaruustoiminnan lupa- ja valvontatehtävät ministeriöstä virastotasolle huomioiden hallitusohjelman mukaisen yhden luukun periaatteen hyödyt. Arvioinnissa on korostunut elinkeinopoliittiset näkökulmat suomalaisen avaruusalan kasvun edellytysten turvaamiseksi nopeasti kehittyvässä globaalissa toimintaympäristössä. Lupahallinnon keskittämällä ja lupamenettelyiden yhtenäistämällä sekä kansainvälisten siirtojen edellytysten selkeyttämällä arvioidaan olevan merkittäviä hyötyjä avaruustoimialan kasvulle ja kehitykselle.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/9441/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.tem(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen Työ- ja elinkeinoministeriö, PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/9441/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus TEM041:00/2025.) Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan työ- ja elinkeinoministeriölle **viimeistään 23.2.2026**. Lausuntoaika on yleistä suositusta lyhyempi asian poikkeuksellisen kiireellisuuden vuoksi. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2026.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa työ- ja elinkeinoministeriössä:

Hallitusneuvos Nathalie Dahl, nathalie.dahl@gov.fi, +358 295 047 232

Liitteet:

[Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi avaruustoiminnasta annetun lain sekä maa-aseamista ja eräistä tutkista annetun lain muuttamisesta.pdf](#)

[Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om rymd-verksamhet och lagen om markstationer och vissa radaranläggningar.pdf](#)

[Valtioneuvoston asetus työ- ja elinkeinoministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §n muuttamisesta.pdf](#)

[Statsrådets förordning om ändring av 1 § i statsrådets förordning om arbets- och näringsministeriet.pdf](#)

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Ilmatieteen laitos
Innovaatorahoituskeskus Business Finland
Keskuskauppakamari
Lapin yliopiston ilmailu- ja avaruusoikeuden instituutti
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto
Maa- ja metsätalousministeriö
Maanmittauslaitos
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Puolustusministeriö
Puolustusvoimien Pääesikunt
Sisäministeriö
Suojelupoliisi
Suomen Akatemia
Suomen Puolustus- ja Ilmailuteollisuusyhdistys PIA ry
Suomen Teollisuussijoitus Oy
Suomen ympäristökeskus

Suomen Yrittäjät
Ulkoministeriö
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
VTT
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ovatko esityksen poikkeukset salassapitosäännöksistä toisaalta riittävän rajatut ja toisaalta riittävän kattavat, jotta lupamenettelyssä pystytään tarkoituksenmukaisesti arvioimaan kansallisen turvallisuuden näkökulma?

Onko esityksessä otettu riittävästi huomioon kansallisen turvallisuuden näkökulma?

Miten arvioitte valtion takautumisoikeuden enimmäismäärän suuruutta ja riittävyyttä avaruustoimintalain 7 §:n osalta?

Miten arvioitte seuraamusmaksujen määräämistä viranomaisille niissä tilanteissa, kun viranomainen harjoittaa kaupallista toimintaa tämän lain nojalla myönnetyn luvan mukaisesti? Miten asiaan vaikuttaa se, että kyseinen viranomaisen toiminta on lakisääteistä?

Miten arvioitte ehdotettua seuraamusmaksun enimmäismäärää (molemmissa laeissa)?

Räikkönen Oskari
Työ- ja elinkeinoministeriö

Dahl Nathalie
Työ- ja elinkeinoministeriö